

אשְׁתַּכַּח עִמִּיהָ, וּכְדִין לָא שְׁלִטִין דִּינִין בְּעֵלְמָא, מָאי טַעמָא, בְּגִין דִּימִינָא אֲשַׁתְּכַח עִמִּיהָ. וְאִי יִמִּינָא אֲסַתְּלַקְתָּ, הָא שְׁמָא לָא אֲזַדְמֶנַת, כְּדִין דִּינִין מִתְעַרִין בְּעֵלְמָא, וְדִינָא שְׂרִיָא בְּכֵלְא.

שולטים הדינים בעולם. מה הטעם? משום שהימין נמצא עמו, ואם הימין מסתלקת, הרי מזדמנת השמאל, ואז מתעוררים דינים בעולם, והדין שרוי בכל. כשרבי שמעון היה מגיע לפסוק הזה, היה בוכה, שכתוב (איכה ב) השיב אחר ימינו. וכי אפשר שהשיב אחר ימינו? אלא משום שהקדים השמאל לרדת לעולם, והימין נשארה במקום אחר.

רבי שמעון פד הוה מטי להאי קרא, הוה כבי, דכתיב, (איכה ב) השיב אחר ימינו. וכי אפשר דהשיב אחר ימינו. אלא בגין דאקדים שְׁמָא לָא לְנַחְתָּא בְּעֵלְמָא, ויִמִּינָא אֲשַׁתְּאֲרַת בְּאַתְרַּא אַחְרָא.

אמר רבי שמעון, כתוב (ישעיה נז) הצדיק אבד, והרי בארנו את הדברים, לא כתוב הצדיק נאבד, אלא הצדיק אבד. מכל אותם פני המלך לא נמצא שאבד אלא צדיק. אבד בשני צדדים: אחד - שלא שורות בו ברכות כבתחלה, ואחד - שהתרחקה ממנו בת זוגו שהיא פנסת ישראל. נמצא שהצדיק אבד יותר מכל, ולעתיד לבא כתוב (זכריה ט) גילי מאד בת ציון הריעי בת ירושלם הנה מלכך יבוא לך צדיק ונושע הוא. צדיק ומושיע לא כתוב, אלא צדיק ונושע הוא. הוא נושע ודאי, והרי זה נתבאר.

אמר רבי שמעון, כתוב (ישעיה נז) הצדיק אבד. והא אוקימנא מלי, הצדיק נאבד לא (ד) "ע"ב) כתיב, אלא הצדיק אבד. מכל אינון אנפי מלפא, לא אשתכח דאבד, אלא צדיק. אבד בתרי סטרי: חד, דלא שראן ביה ברפאן, פד בקדמיתא. וחד, דאתרחיקת מניה בת זוגיה דהיא כנסת ישראל. אשתכח, דצדיק אבד יתיר מכלא. ולזמנא דאתי כתיב, (זכריה ט) גילי מאד בת ציון הריעי בת ירושלם הנה מלכך יבא לך צדיק ונושע הוא. צדיק ומושיע לא כתיב, אלא צדיק ונושע הוא. הוא נושע ודאי. והא אתמר.

ימינך יי נאדרי בכח. (שמות טו) מאי נאדרי, נאדר מיבעי ליה. אלא, בשעתא דשמאלא אתיא לאזדווגא בימינא, כדין כתיב נאדרי תרעץ, (ס"א בבבא תרי, ולעולם וכו') ולעולם הכי הוא בגין דשמאלא אשתכח בימינא, ואתכליל ביה.

ימינך יי נאדרי בכח. (שמות טו) מאי נאדרי, נאדר מיבעי ליה. אלא, בשעתא דשמאלא אתיא לאזדווגא בימינא, כדין כתיב נאדרי תרעץ, (ס"א בבבא תרי, ולעולם וכו') ולעולם הכי הוא בגין דשמאלא אשתכח בימינא, ואתכליל ביה.

אמר רבי שמעון, כמו שבארנו - כך זה, שאדם נמצא שנגחלק. מה הטעם? כדי לקבל עמו בת זוגו שיעשו גוף אחד ממש. כשימינך, נמצא שנגחלק. מה הטעם? כדי לקבל עמו שמאל. וכך זה הכל, אחד באחד. ועל זה באחד מפה

אמר רבי שמעון, כמה דאוקימנא הכי הוא, דבר נש אשתכח דאתפלג. מאי טעמא. בגין לקבלא עמיה בת זוגיה, דיתעבידו חד גופא ממש. פד ימינך, אשתכח דאתפלג. מאי טעמא. בגין לקבלא עמיה שמאלא. והכי הוא כללא, חד בחד. ועל דא,

אמר רבי שמעון, כמו שבארנו - כך זה, שאדם נמצא שנגחלק. מה הטעם? כדי לקבל עמו בת זוגו שיעשו גוף אחד ממש. כשימינך, נמצא שנגחלק. מה הטעם? כדי לקבל עמו שמאל. וכך זה הכל, אחד באחד. ועל זה באחד מפה

בחד מחי ומפסי, הָדָא הוּא דְכְתִיב יְמִינְךָ יי' תְרַעַץ אוֹיֵב.

תָּא חֲזִי, שִׁירְתָּא דָּא אַתְמַר, עַל הֵהוּא זְמַנָּא, וְעַל זְמַנָּא דְאַתִּי, בְּיוֹמֵי דִיתְעַר מְלָפָא מְשִׁיחָא, דְכְתִיב, יְמִינְךָ יי' תְרַעַץ אוֹיֵב, רְעֵצָתָ לֹא כְתִיב, אֲלֵא תְרַעַץ. מַה כְּתִיב בְּקַדְמִיתָא, (איכה א) הַשִּׁיב אַחֲזֹר יְמִינֹי מִפְּנֵי אוֹיֵב, בְּהֵהוּא זְמַנָּא, הִיא תְרַעַץ אוֹיֵב לְזְמַנָּא דְאַתִּי. וְכֹלֵא הֵכִי הוּא, תְהָרוֹס קְמִידָ, הֶרְסֶתָ לֹא כְתִיב, אֲלֵא תְהָרוֹס. תְּשַׁלַּח חֲרוֹנְךָ יֹאכְלֵמוּ פְקִשׁ, פְּלֵא לְזְמַנָּא דְאַתִּי. יְמִינְךָ יי' נֶאֱדָרִי בַפִּחַ, בְּזְמַנָּא דָּא, בְּעֶלְמָא דִּין. יְמִינְךָ יי' תְרַעַץ אוֹיֵב, בְּזְמַנָּא דְמְלָפָא מְשִׁיחָא. וּבְרוּב גְּאוּנְךָ תְהָרוֹס קְמִידָ, לְבִיאַת גּוּג וּמַגּוּג. תְּשַׁלַּח חֲרוֹנְךָ יֹאכְלֵמוּ פְקִשׁ, לְתַחֲיִית הַמַּתִּים. דְכְתִיב, (דניאל יב) וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפֶר יִקְיִצּוּ אֵלֶּה לַחֲיֵי עוֹלָם וְאֵלֶּה לַחֲרָפוֹת וְלִדְרָאוֹן עוֹלָם.

בְּהֵהוּא זְמַנָּא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, זַפְּאִין אֵינּוֹן דִּישְׁתַּאֲרוֹן בְּעֶלְמָא, וּמֵאֵן אֵינּוֹן. תָּא חֲזִי, לֹא יִשְׁתַּאֲר מְבַנֵּי עֶלְמָא, בַּר אֵינּוֹן גְּזִירִין, דְקַבִּילוּ אֶת קַיִמָא קַדִּישָׁא, וְעֵאלוּ בְקַיִמָא קַדִּישָׁא, בְּאֵינּוֹן תְּרִין חוּלְקִין, כְּמַה דְּאוּקִימָנָא. וְהוּא נְטִיר לִיה לְהֵהוּא קַיִים, וְלֹא עֵיילִיה בְּאַתָּר דְּלֹא אַצְטְרִיךְ, אֵלִין אֵינּוֹן דִּישְׁתַּאֲרוֹן, וַיִּכְתְּבוּן לַחֲיֵי עֶלְמָא.

מְנַרְן. דְכְתִיב, (ישעיה ד) וְהָיָה הַנְּשֹׂאֵר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַם קְדוֹשׁ יֵאמָר לוֹ כֹּל הַפְּתוּב לַחֲיִים בִּירוּשָׁלַם. מְשִׁמַע הַנְּשֹׂאֵר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַם, דְּכֹל מֵאֵן דְּאַתְגְּזֹר, בְּאֵלִין תְּרִין דְּרַגִּין עֵאל. וְאֵי נְטִיר לְהֵהוּא קַיִים פְּדָקָא חֲזִי, וַיִּזְדַּהַר בֵּיה, עָלִיה כְּתִיב הַנְּשֹׂאֵר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַם. אֵלִין יִשְׁתַּאֲרוֹן בְּהֵהוּא זְמַנָּא, וּבְהוּ זְמַיִן

וּמִרְפָּא. זְהוּ שְׁכַתוּב יְמִינְךָ ה' תְרַעַץ אוֹיֵב.

בָּא רָאָה, שִׁירָה זֹו נְאֻמְרָה עַל אוֹתוֹ זְמַן וְעַל הַזְּמַן שְׂיִבָּא לְעַתִּיד, בְּיָמִים שְׂיִתְעוֹרֵר מְלֶכְךָ הַמְּשִׁיחַ, שְׁכַתוּב יְמִינְךָ ה' תְרַעַץ אוֹיֵב. לֹא כְתִב רְעֵצָתָ, אֲלֵא תְרַעַץ. מַה כְּתוּב בְּתַחֲלָה? (איכה ב) הַשִּׁיב אַחֲזֹר יְמִינֹי מִפְּנֵי אוֹיֵב. בְּאוֹתוֹ זְמַן הִיא תְרַעַץ אוֹיֵב לְעַתִּיד לְבָא. וְהַפֵּל כֶּף הוּא. תְהָרֵס קְמִידָ - לֹא כְתוּב הֶרְסֶתָ, אֲלֵא תְהָרֵס. תְּשַׁלַּח חֲרוֹנְךָ יֹאכְלֵמוּ פְקִשׁ. הַפֵּל לְעַתִּיד לְבָא. יְמִינְךָ ה' נֶאֱדָרִי בַפִּחַ - בְּזְמַן הַזֶּה, בְּעוֹלָם הַזֶּה. יְמִינְךָ ה' תְרַעַץ אוֹיֵב - בְּזְמַן מְלֶכְךָ הַמְּשִׁיחַ. וּבְרוּב גְּאוּנְךָ תְהָרֵס קְמִידָ - לְבִיאַת גּוּג וּמַגּוּג. תְּשַׁלַּח חֲרוֹנְךָ יֹאכְלֵמוּ פְקִשׁ - לְתַחֲיִית הַמַּתִּים, שְׁכַתוּב (דניאל יב) וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפֶר יִקְיִצּוּ אֵלֶּה לַחֲיֵי עוֹלָם וְאֵלֶּה לַחֲרָפוֹת וְלִדְרָאוֹן עוֹלָם. בְּאוֹתוֹ זְמַן, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲשֶׁרִי אוֹתָם שְׂיִשְׁאָרוּ בְּעוֹלָם. וּמִי הֵם? בָּא רָאָה, לֹא יִשְׁאָרוּ בְּעוֹלָם רַק אוֹתָם מֵהוֹלִים, שְׁקַבְלוּ אוֹת בְּרִית הַקְּדוֹשׁ, וְנִכְנְסוּ לְבְרִית הַקְּדוֹשׁ בְּאוֹתָם שְׁנֵי חֻלְקִים, כְּמוֹ שְׂבֻאֲרָנוּ, וְהוּא שׁוֹמֵר אֶת אוֹתוֹ הַבְּרִית וְלֹא מְכַנְּסוֹ לְמָקוֹם שְׁלֹא צְרִיךְ. אֵלֶּה הֵם יִשְׁאָרוּ וַיִּכְתְּבוּ לַחֲיֵי עוֹלָם.

מִנֵּן לָנוּ? שְׁכַתוּב (ישעיה ד) וְהָיָה הַנְּשֹׂאֵר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַם קְדוֹשׁ יֵאמָר לוֹ כֹּל הַפְּתוּב לַחֲיִים בִּירוּשָׁלַם. מְשִׁמַע הַנְּשֹׂאֵר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַם, שְׁכֹל מִי שְׁנַמּוּל, בְּשִׁתֵּי הַדְּרָגוֹת הַלְלוּ נְכֻנָּס. וְאִם שׁוֹמֵר אוֹתוֹ בְּרִית כְּרֵאוּי וַיִּזְהַר בּוֹ, עָלִיו כְּתוּב הַנְּשֹׂאֵר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַם. אֵלוּ יִשְׁאָרוּ לְאוֹתוֹ זְמַן, וּבְהֵם עֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְחַדֵּשׁ אֶת הָעוֹלָם וְלִשְׁמַח בְּהֵם.

וּבְהוּ זְמַיִן יִשְׁתַּאֲרוֹן בְּהֵהוּא זְמַנָּא, וּבְהוּ זְמַיִן

על אותו זמן פתוב, (תהלים קד) יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו.

רבי חייא היה הולך לרבי אלעזר. מצאו שהיה יושב אצל רבי יוסי ברבי שמעון בן לקוניא חמיו. עד שהרים ראשו, ראה את רבי חייא. אמר, (ישעיה יט) פיום ההוא יהיה ישראל שלישיה למצרים ולאשור ברכה בקרב הארץ אשר ברכו ה' צבאות לאמר ברוך עמי מצרים ומעשה ידי אשור ונחלתיה ישראל.

(וכי אשור ומצרים הם קרובים לקדוש-ברוך-הוא?)

אלא, על הגלות שתעלה ממצרים ומאשור זה נאמר. ואם נאמר על מצרים ועל אשור - על אותם חסידים שלהם שחזרו בתשובה ונשארו לעבד את ישראל ואת מלך המשיח, שכתוב (תהלים עב) וישתחוו לו כל מלכים, וכתוב והיו מלכים אמנוך וגו'.

אמר לו, מה זה שכתוב דרכיה דרכי נעם? אמר לו, כמה טפשים בני העולם שלא יודעים ולא משגיחים בדברי תורה, שהרי דברי תורה (כמה סודות עליונים ושהם) הם דרך לנפוח פאותו נעם ה', שכתוב דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום. דרכי נעם ודאי. מה זה נעם? כמו שכתוב (תהלים כו) לחזות בנעם ה', והרי פרושה, משום (כף) שהתורה ודרכיה באים מאותו נעם, ואותן דרכים מפרשות בה, ועל זה דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום.

אמר רבי חייא, שנינו, בשעה שהקדוש ברוך הוא נתן תורה לישראל, יצא אור מאותו נעם, והתעטר בו הקדוש ברוך הוא, ומאותו נעם הבהיקו זיום של כל העולמות, של כל הרקיעים, של כל הכתרים. על אותה שעה כתוב (שיר ג) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה וגו'.

ואותה שעה שנבנה המקדש,

קדשא בריך הוא לחדתא עלמא, ולמחדי בהו. על ההוא זמנא כתיב, (תהלים קד) יהי כבוד יי' לעולם ישמח יי' במעשיו.

רבי חייא היה אזיל לגבי רבי אלעזר, אשפחיה, דהוה יתיב לגביה דרבי יוסי ברבי שמעון בן לקוניא חמיו. עד דזקיף רישיה, חמא ליה לרבי חייא, אמר, (ישעיה יט) פיום ההוא יהיה ישראל שלישיה למצרים ולאשור ברכה בקרב הארץ אשר ברכו יי' צבאות לאמר ברוך עמי מצרים ומעשה ידי אשור ונחלתיה ישראל, (ס"א וכי אשור ומצרים קרובין אינון לקודשא בריך הוא. אלא, על גלותא דיסקון ממצרים ומאשור אתמר, ואי אתמר על מצרים ועל אשור, על אינון חסידין דלחון, דאתדרו בתיובתא, ואשתארו ל מפלח לישראל ולמלכא משיחא, דכתיב, (תהלים עב) וישתחוו לו כל מלכים. וכתיב, (ישעיה מט) והיו מלכים אמנוך וגו'.

אמר ליה, מאי דכתיב, (משלי ג) דרכיה דרכי נעם אמר ליה כמה טפשיין (כו) בני עלמא, דלא ידעין ולא משגיחין במלוי דאורייתא, דהא מלין דאורייתא (נ"א כמה ריון עלאין אית בהו) אינון ארחא למזפי בההוא נעם יי' דכתיב דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום. דרכי נעם ודאי. מאי נעם. כמה דכתיב, (תהלים כו) לחזות בנעם יי', והא אוקמוה, בגין (נ"א כף) דאורייתא, וארחוי, מההוא נעם אתיין, ואינון ארחין פרישן ביה, ועל דא דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום.

אמר רבי חייא, תנינו, בשעתא דקודשא בריך הוא יתב אורייתא לישראל, נפק נהורא מההוא נעם, ואתעטר ביה קדשא בריך הוא, ומההוא נעם אבהיקו זיוון דכלהו עלמין (ד"ו ח"ט א") דכלהו רקיעין, דכלהו כתריין. על ההוא שעתא כתיב, (שיר השירים ג) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה וגו'.

וההיא שעתא דאתבני מקדשא, אתעטר

בשלה - נ"ח ע"א

קדשא בריך הוא ביהווא עטרה, ויטיב בכרסייא דיליה, ואתעטר בעטרוי. ומההוא זמנא דאתחרב בי מקדשא, לא אתעטר קדשא בריך הוא בעטרוי, וההוא נעם אתטמר ואתגניז.

התעטר הקדוש ברוך הוא באותה עטרה, וישב בכסאו והתעטר בעטרוותיו. ומאותו זמן שנהרב בית המקדש, לא התעטר הקדוש ברוך הוא בעטרוותיו, ואותו נעם התכסה ונגנז.

אמר רבי אלעזר, בשעתא דעאל משה בגו עננא, פמה דכתיב, (שמות כד) ויבא משה בתוך הענן, פבר נש דהוה אזיל באתר דרוחא. איערע ביה חד מלאכא רברכא, ותאנא, קמוא"ל שמייה. והוא ממנא על תריסר אלפין ממנן שליחן. בעא לאזדווגא ביה במשה, פתח משה פומיה, בתריסר אתוון גליפן דשמא קדישא דאוליה ליה קדשא בריך הוא בסנה, ואתרחק מגיה תריסר אלפין פרסין, והוה אזל משה בעננא, ועינוי מלהטן כגומרין דאשא.

אמר רבי אלעזר, בשעה שנכנס משה לתוך הענן, פכתיב (שמות כד) ויבא משה בתוך הענן, פאדם שהיה הולך במקום של רוח, ופגש בו מלאך גדול אחד. ושנינו ששמו קמוא"ל, והוא ממנה על שנים עשר אלף ממנים שליחים. רצה להודיג במשה. פתח משה פיו בשמים עשרה אותיות חקיקות של השם הקדוש שלמד אותו הקדוש ברוך הוא בסנה, והתרחק ממנו שמים עשרה אלף פרסות, והיה משה הולך בענן, ועינוי לזהטות כגחלי אש.

עד דאיערע ביה חד מלאכא, רברכא ויקירא מן קדמאה, ותאנא הדרניא"ל שמייה, והוה עלאה על שאר מלאכין, אלף ושתין רבוא פרסין, וקליה אזיל במאתן אלף רקיעין, דמסתחראן באשא חינורא. פיון דחמא ליה משה, לא יכיל למלא. בעא למשדי גרמיה מגו עננא.

עד שפגש בו מלאך אחד גדול ונכבד מן הקדם, ושנינו ששמו הדרניא"ל, והוא עליון על כל שאר המלאכים אלף וששים רבוא פרסות, וקולו הולך במאתים אלף רקיעים שמקפים באש לבנה. פיון שראוהו משה, לא יכל לדבר. רצה לזרק את עצמו מתוך הענן.

אמר ליה קדשא בריך הוא, משה, וכי אנת הוה דאסגית מלין עמי בסנה, דבעית למנדע רזא דשמא קדישא, ולא דחלת. והשתא את דחיל מחד משמשי. פיון דשמע משה קליה דקודשא בריך הוא, אתתקף. פתח פומיה, בשבעין ותריין אתוון דשמא עלאה, פיון דשמע הדרני"אל אתוון דשמא קדישא, מפומיה דמשה, אזדעזע. קריב לגביה, אמר ליה, זפאה חולקף משה, דאתגלי לך, מה דלא אתגלי למלאכי עלאי.

אמר לו הקדוש ברוך הוא, משה, וכי אפה שהרבית דברים עמי בסנה, שרצית לדעת את סוד השם הקדוש ולא פחדת, ועכשו אפה פוחד מאחד משמשי? פיון ששמע משה את קול הקדוש ברוך הוא, התחזק. פתח פיו בשבעים ושמים אותיות השם העליון. פיון ששמע הדרניא"ל את אותיות השם הקדוש מפי משה, הודעזע. קרב אליו ואמר לו: אשרי חלקך, משה, שהתגלה לך מה שלא התגלה למלאכים העליונים.